

Transformasi Bandar Selamat Kajian Literatur dan Strategi Pelaksanaan

Penulis Utama: Siti Rasidah Md Sakip¹, Nadiyah Mat Nayan², Nor Eeda Hj Ali³

Email: sitir704@uitm.edu.my ¹, nadiyah028@uitm.edu.my ²,
noree038@uitm.edu.my ³

Abstrak: Buku ini membawa pembaca dalam perjalanan menyeluruh untuk memahami konsep, dasar serta strategi dalam membentuk bandar yang selamat, harmoni dan bebas daripada ancaman jenayah. Terdapat empat bahagian utama yang menggali dengan mendalam setiap elemen penting dalam pembangunan bandar selamat.

Dasar, Polisi, dan Implementasi Bandar Selamat di Malaysia menelusuri kerangka dasar keselamatan bandar yang telah dibangunkan di Malaysia. Ia mengupas pelaksanaan Program Bandar Selamat dan keberkesanannya, serta menganalisis cabaran dalam melaksanakan dasar-dasar ini secara menyeluruh di seluruh negara. Jenayah dan Keselamatan Bandar di Malaysia pula memberi tumpuan kepada pola-pola jenayah yang sering berlaku di kawasan bandar, dengan penekanan pada kesan-kesan sosial dan ekonomi terhadap komuniti. Bahagian ini memberikan pandangan mendalam tentang isu-isu keselamatan yang memerlukan perhatian segera, serta cadangan-cadangan untuk mengurangkan kesan jenayah terhadap kehidupan masyarakat bandar. Meningkatkan Keselamatan Bandar: Cabaran, Strategi, dan Implikasi Masa Depan membincangkan dengan teliti cabaran semasa yang dihadapi dalam memperkenalkan dan melaksanakan inisiatif keselamatan bandar. Buku ini menawarkan strategi-strategi baru yang proaktif dan penilaian terhadap potensi impak sosial dan ekonomi dari perubahan-perubahan yang mungkin berlaku pada masa depan.

Buku ini adalah lebih daripada sekadar sumber rujukan; ia adalah panduan praktikal dan teori yang memberi wawasan penting kepada pembuat dasar, perancang bandar, pengkaji, serta individu yang berhasrat untuk memahami dengan lebih mendalam bagaimana kita boleh bersama-sama mewujudkan bandar yang lebih selamat untuk semua. Temui langkah-langkah penting yang perlu diambil untuk mencapai transformasi bandar yang lebih selamat dan mampan di Malaysia!

Kata Kunci: Bandar, komuniti, keselamatan, sosial, ekonomi

Transformasi

BANDAR SELAMAT

Kajian Literatur dan
Strategi Pelaksanaan

Siti Rasidah Md Sakip
Nadiyahanti Mat Nayan
Nor Eeda Hj Ali

Penerbit
UTHM

Transformasi
BANDAR
SELAMAT
Kajian Literatur dan
Strategi Pelaksanaan

Transformasi
BANDAR
SELAMAT
Kajian Literatur dan
Strategi Perlaksanaan

**Siti Rasidah Md Sakip
Nadiyahanti Mat Nayan
Nor Eeda Hj Ali**

**Penerbit
UTHM**
2025

© Penerbit UTHM
Cetakan Pertama 2025

Hak cipta terpelihara. Menghasilkan semula mana-mana artikel, ilustrasi dan kandungan buku ini dalam apa jua bentuk elektronik, mekanikal fotokopi, rakaman atau apa-apa bentuk tanpa kebenaran bertulis terlebih dahulu daripada Pejabat Penerbit Universiti Tun Hussein Onn Malaysia, Parit Raja, Batu Pahat, Johor adalah dilarang. Mana-mana rundingan tertakluk kepada pengiraan royalti dan honorarium.

Penulis: Siti Rasidah Md Sakip, Nadiyahanti Mat Nayan, Nor Eeda Hj Ali

Diterbitkan oleh:

Penerbit UTHM
Universiti Tun Hussein Onn Malaysia
86400 Parit Raja,
Batu Pahat, Johor

No. Tel: 07-453 8698 / 8529
No. Faks: 07-453 6145

Laman web: <http://penerbit.uthm.edu.my>
E-mel: pemasaran.uthm@gmail.com
<http://e-bookstore.uthm.edu.my>

Penerbit UTHM adalah anggota
Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM)

Dicetak oleh:

ATTIN PRESS SDN. BHD. (595562-M)
No 8, Jalan Perindustrian PP4,
Taman Perindustrian Putra Permai,
43300 Seri Kembangan, Selangor, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel : +603-8939 0660
E-mel: attinpress@gmail.com

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Perpustakaan Negara Malaysia

Rekod katalog untuk buku ini boleh didapati
dari Perpustakaan Negara Malaysia

ISBN 978-629-490-177-3

Kandungan

<i>Senarai Jadual</i>	ix
<i>Senarai Rajah</i>	xi
<i>Senarai Singkatan</i>	xv
<i>Prakata</i>	xvii
<i>Penghargaan</i>	xix

BAB 1

Konsep dan Pendekatan Bandar Selamat

1.1	Pengenalan	1
1.2	Definisi Bandar Selamat	8
1.3	Pendekatan Bandar Selamat di Peringkat Global	10
1.4	<i>Safer Cities Initiatives</i> oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB)	28
1.5	Pendekatan Konsep Bandar Selamat di Malaysia	31
1.6	Kesimpulan	37

BAB 2

Dasar, Polisi dan Implementasi Bandar Selamat di Malaysia

2.1	Pengenalan	39
2.2	Dasar dan Polisi Keselamatan Negara	40
2.3	Implementasi dan Perkembangan Bandar Selamat	56
2.4	Cabaran Implementasi Bandar Selamat	69
2.5	Kesimpulan	71

BAB 3

Jenayah dan Keselamatan Bandar di Malaysia

3.1	Pengenalan	73
3.2	Dasar dan Polisi Keselamatan Negara	74
3.3	Teori Kriminologi	78
3.4	Hubungan Jenayah dengan Persekitaran	93
3.5	Pencegahan Jenayah dan Persekitaran Fizikal	97
3.6	Kesimpulan	100

BAB 4

Meningkatkan Keselamatan Bandar: Cabaran, Strategi dan Implikasi Masa Depan

4.1	Pengenalan	101
4.2	Cabaran dan Implikasi Masa Depan Bandar Selamat	101
4.3	Strategi Meningkatkan Keselamatan Bandar	108
4.4	Kesimpulan	119

<i>Bibliografi</i>	121
<i>Biografi</i>	129
<i>Senarai Penulis</i>	133
<i>Indeks</i>	135

Senarai Jadual

BAB 1

Jadual 1.1	Kedudukan Bandar Kuala Lumpur dalam Indeks Bandar Selamat Dunia	11
Jadual 1.2	Lima (5) Indikator Utama yang diguna pakai dalam Penilaian <i>Safe Cities Index</i> (SCI) di Bandar Singapura	20
Jadual 1.3	Lima (5) Indikator Utama yang diguna pakai dalam Penilaian <i>Safe Cities Index</i> (SCI) di Bandar Kuala Lumpur	21

BAB 2

Jadual 2.1	Peruntukan Perbelanjaan Pemutihan Kawasan <i>Blackspot</i> 2013 - 2022	61
Jadual 2.2	Senarai Pihak Berkuasa Tempatan yang terlibat dalam Program Bandar Selamat dari Tahun 2017 hingga 2022	63

BAB 3

Jadual 3.1	Statistik Jenayah Indeks di Malaysia bagi Tahun 2011-2020	75

Senarai Rajah

BAB 1

Rajah 1.1	Kronologi Program Bandar Selamat (PBS) dari Tahun 2004 hingga 2012	3
Rajah 1.2	Kronologi Program Bandar Selamat (PBS) dari Tahun 2013 hingga 2025	6
Rajah 1.3	Perincian Kedudukan 60 Buah Bandar dalam Indeks Bandar Selamat Dunia Tahun 2021	14
Rajah 1.4	<i>The Danish SPP System</i> oleh Bandar Copenhagen dalam Usaha Mengurangkan Kadar Jenayah dan Menyumbang dalam Peningkatan Peratusan <i>Safe Cities Index (SCI)</i>	16
Rajah 1.5	Konsep Pelaksanaan <i>Danish SPP System</i> di Bandar Copenhagen, Denmark	18
Rajah 1.6	Pendekatan yang diambil oleh Singapura dalam Menjadikannya Bandar Selamat dan Berdaya Huni	22
Rajah 1.7	Prinsip Pencegahan Jenayah melalui Reka Bentuk Persekitaran di Bandar Singapura	25

Rajah 1.8	<i>Wellington Safe City Structure</i> yang diaplikasikan terhadap Pihak-Pihak Berkepentingan di Bandar Wellington, New Zealand	28
Rajah 1.9	Empat (4) Hasil Utama yang digariskan oleh UN <i>Safe Cities Initiative</i> dalam Membentuk Bandar Selamat	30
Rajah 1.10	Langkah Proaktif yang telah diambil oleh PLAN Malaysia dalam Memastikan Keberjayaan Program Bandar Selamat di Malaysia	35
BAB 2		
Rajah 2.1	Sembilan (9) Nilai Teras Keselamatan Negara yang digariskan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN)	41
Rajah 2.2	Indeks Keselamatan Kebangsaan (IKK) akan Memberi Nilai Semak dan Imbang dalam Mengukur Tahap Keselamatan Negara	45
Rajah 2.3	Perangkaan Pertumbuhan Penduduk Bandar di Malaysia dari 2015-2025	46
Rajah 2.4	DPN2 disokong oleh 5 Prinsip, 36 Objektif, 62 Strategi dan 113 Tindakan	47
Rajah 2.5	Perincian Objektif 05: Pelaksanaan Reka Bentuk Bandar yang Selamat dan Beridentiti	48
Rajah 2.6	Perincian Objektif 08: Masyarakat Bandar yang Bersatu Padu, Penyayang dan Prihatin	49

Rajah 2.7	Perincian Objektif 09: Persekitaran Bandar yang Selamat	50
Rajah 2.8	PSKDN 2021-2025 disokong oleh 22 Strategi, 64 Program dan 30 Tindakan	52
Rajah 2.9	Antara Strategi dan Program yang Menghubungkan dengan Aspek Keselamatan Bandar	53
Rajah 2.10	Perbandingan Teras-Teras Utama yang Digariskan dalam Dasar Keselamatan Negara (DKN) dan Dasar Keselamatan dan Ketenteraman Awam (DKKA)	55
Rajah 2.11	Kronologi Program Bandar Selamat 2004 hingga 2002	57

BAB 3

Rajah 3.1	Teori Aktiviti Harian; Perhubungan antara Tiga Faktor Utama	81
Rajah 3.2	Perhubungan Elemen Reka Bentuk Terhadap Perlakuan Jenayah	86
Rajah 3.3	Hubungan Jenayah dan Tingkah Laku Aktiviti Fizikal	96

BAB 4

Rajah 4.1	Isu dan Cabaran oleh Pihak Berkuasa Tempatan dalam Melaksanakan Program Bandar Selamat	102

Senarai Singkatan

CCTV	<i>Closed-Circuit Television</i>
CPTED	<i>Crime Prevention through Environmental Design</i> (Pencegahan Jenayah melalui Reka bentuk Persekitaran)
CLC	<i>The Centre for Liveable Cities</i>
DPN	Dasar Perbandaran Negara
DKKA	Dasar Keselamatan dan Ketenteraman Awam
EIU	<i>Economist Intelligence Unit</i>
GTP	Program Transformasi Kerajaan
IKK	Indeks Keselamatan Kebangsaan
HDB	<i>Housing and Development Board</i>
JPBD	Jabatan Perancangan Bandar dan Desa
KDN	Kementerian Dalam Negeri
KTJ	Kebimbangan Terhadap Jenayah
KPKT	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
MEWR	Kementerian Alam Sekitar dan Sumber Air

MCPF	<i>Malaysian Crime Prevention Foundation</i> (Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia)
MSE	Kementerian Kelestarian dan Alam Sekitar
MJM	Mesyuarat Jawatankuasa Menteri
MKN	Majlis Keselamatan Negara
NGO	Badan Bukan Kerajaan
NKRA	<i>National Key Result Area</i> (Bidang Keberhasilan Utama Negara)
PBB	Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu
PBS	Program Bandar Selamat
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan
PDRM	Polis Diraja Malaysia
PRS	Perasaan Rasa Selamat
PSKDN	Pelan Strategik Kementerian Dalam Negeri
SCI	<i>Safe Cities Index</i>
SPBS	Sistem Pemantauan Bandar Selamat
SSP	Sistem Sekolah - Perkhidmatan Sosial – Polis

Prakata

Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang.

Segala puji bagi Allah, Tuhan semesta alam. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad SAW, ahli keluarga baginda, para sahabat dan mereka yang mengikuti jejak langkah baginda dengan ihsan hingga hari kiamat. Alhamdulillah dengan izin-Nya, buku bertajuk **TRANSFORMASI BANDAR SELAMAT: KAJIAN LITERATUR DAN STRATEGI PERLAKSANAAN** ini dapat diterbitkan. Buku ini diterbitkan dengan tujuan untuk menyumbang pada perbincangan yang semakin penting mengenai pembangunan bandar yang selamat terutamanya dalam konteks perancangan bandar di Malaysia. Seiring dengan perkembangan pesat urbanisasi dan peningkatan jumlah penduduk di bandar, isu keselamatan awam semakin menjadi perhatian utama. Keperluan untuk mencipta persekitaran yang selamat bagi masyarakat adalah tanggungjawab bersama yang melibatkan kerjasama antara pihak kerajaan, sektor swasta serta masyarakat itu sendiri.

Buku ini menggabungkan pelbagai kajian literatur yang relevan dan terkini tentang konsep bandar selamat serta pelbagai pendekatan yang telah diambil di seluruh dunia, khususnya di Malaysia untuk mencapai matlamat tersebut.

Dalam usaha untuk mengubah wajah bandar-bandar di Malaysia menjadi lebih selamat adalah penting untuk memahami teori-teori yang mendasari strategi pelaksanaan serta cabaran yang dihadapi dalam melaksanakan dasar-dasar tersebut. Sebagai penulis, kami berharap buku ini dapat memberikan gambaran yang jelas mengenai konsep dan strategi yang digunakan dalam transformasi bandar selamat, serta menginspirasi pembaca untuk meneroka lebih lanjut tentang cara-cara yang boleh digunakan untuk mewujudkan bandar yang lebih selamat, mampan dan inklusif. Buku ini juga bertujuan untuk memberi manfaat kepada pengamal dalam bidang perancangan bandar, dasar awam, dan keselamatan awam yang ingin memahami lebih mendalam tentang keberkesanan pelaksanaan program bandar selamat.

Akhir kata, kami mengucapkan terima kasih kepada semua pihak yang telah memberikan sokongan, idea, dan maklumat yang amat berharga dalam penulisan dan penerbitan buku ini. Semoga buku ini dapat memberikan sumbangan bermakna dalam usaha menuju kepada pencapaian bandar-bandar yang lebih selamat pada masa hadapan. Setinggi-tinggi penghargaan diucapkan kepada semua pihak yang telah menyumbang dalam penyediaan buku ini. Akhir kata, semoga buku ini memberi manfaat kepada semua pembaca dan menjadi panduan berguna dalam usaha kita bersama untuk menjejaki dan merealisasikan keselamatan bandar.

Sekian, Wabilahi taufiq wal hidayah, wassalamu'alaikum warahmatullahi wabarakatuh.

*Siti Rasidah Md Sakip
Nadiyah Mat Nayan
Nor Eeda Hj Ali
Penulis & Editor*

Penghargaan

Segala puji bagi Allah, Tuhan semesta alam. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad SAW, ahli keluarga baginda, para sahabat, dan mereka yang mengikuti jejak langkah baginda dengan ihsan hingga hari kiamat. Syukur alhamdulillah dengan rahmat dan keizinan-Nya, buku ini dapat disiapkan dan diterbitkan. Sebagai penulis, kami ingin merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua individu dan pihak yang telah memberikan sokongan, bantuan dan pandangan yang sangat berharga sepanjang proses penyelidikan dan penulisan buku ini.

Kami juga ingin mengucapkan terima kasih kepada semua pihak yang telah menyumbang pada buku ini termasuk agensi-agensi kerajaan, institusi penyelidikan dan organisasi bukan kerajaan yang telah berkongsi data, laporan dan maklumat yang amat berguna. Tanpa kerjasama dan sokongan daripada mereka, banyak maklumat yang diperlukan untuk memperkayakan buku ini tidak akan tercapai. Seterusnya, kepada rakan-rakan akademik dan penyelidik yang telah menjadi sumber inspirasi dan motivasi serta berkongsi idea dan pengetahuan yang memperkaya buku ini atas diskusi dan pandangan yang mencerahkan dalam mengembangkan pemahaman mengenai konsep bandar selamat.

Akhir sekali, kami ingin mengucapkan terima kasih kepada semua pembaca, penyelidik dan pengamal dalam bidang perancangan bandar dan keselamatan awam yang akan menggunakan buku ini sebagai sumber rujukan. Kami berharap buku ini dapat memberikan manfaat dan sumbangan kepada usaha kita bersama dalam mewujudkan bandar yang lebih selamat, mampan dan inklusif. Semoga segala sumbangan dan sokongan yang diberikan oleh semua pihak yang terlibat mendapat ganjaran yang setimpal.

Terima kasih.

Bab 1

Konsep dan Pendekatan Bandar Selamat

1.1 Pengenalan

Program Bandar Selamat (PBS) merupakan salah satu inisiatif utama kerajaan Malaysia dalam memastikan keselamatan rakyat diutamakan. Bermula pada tahun 2004, program ini diwujudkan melalui kerjasama strategik antara PLAN Malaysia dan pihak berkuasa tempatan dengan matlamat yang jelas menjadikan kawasan bandar dan luar bandar sebagai ruang yang selamat untuk semua. Program ini diperkenalkan seiring dengan komitmen kerajaan untuk menangani cabaran jenayah melalui pendekatan yang terancang dan sistematik. Melalui sokongan penuh Majlis Menteri, Program Bandar Selamat (PBS) dimulakan dengan penyediaan panduan pelaksanaan khusus dan diterapkan di 38 pihak berkuasa tempatan di Semenanjung Malaysia pada tahun 2005. Langkah ini menjadi asas kepada pembangunan strategi keselamatan yang lebih menyeluruh di peringkat tempatan.

Dalam pelaksanaannya, pelbagai inisiatif diperkenalkan untuk meningkatkan keselamatan persekitaran. Antaranya termasuk pemasangan kamera litar tertutup (CCTV), penyediaan pencahayaan jalan yang lebih baik dan penggunaan pendekatan Pencegahan Jenayah melalui Rekabentuk Persekitaran (CPTED). Langkah ini diselaraskan dengan Program Transformasi Kerajaan

Bab 2

Dasar, Polisi dan Implementasi Bandar Selamat di Malaysia

2.1 Pengenalan

Bab ini membincangkan dasar, polisi dan pelaksanaan Program Bandar Selamat di Malaysia yang merupakan salah satu inisiatif penting dalam memastikan keselamatan dan kesejahteraan bandar. Keselamatan awam menjadi komponen utama dalam pembangunan bandar yang memerlukan dasar dan polisi yang kukuh sebagai asas untuk pelaksanaannya. Perbincangan dalam bab ini merangkumi dasar dan polisi keselamatan negara yang menjadi panduan utama dalam usaha menjadikan bandar lebih selamat. Selain itu, implementasi dan perkembangan Program Bandar Selamat turut dibincangkan untuk memahami pencapaian serta langkah yang telah diambil sejak pelancarannya. Namun, cabaran dalam pelaksanaan Program Bandar Selamat juga diketengahkan termasuk isu kekangan sumber, kerjasama antara agensi dan penyelarasan pelaksanaan. Melalui analisis ini, bab ini menyediakan pandangan menyeluruh tentang bagaimana dasar, polisi dan pelaksanaan dapat dioptimumkan untuk menjamin keberhasilan program ini pada masa hadapan.

Bab 3

Jenayah dan Keselamatan Bandar di Malaysia

3.1 Pengenalan

Bab ini meneliti isu jenayah dan keselamatan bandar di Malaysia dan merupakan aspek penting dalam mewujudkan persekitaran hidup yang selamat dan harmoni. Keselamatan bandar bukan sahaja menjadi penanda aras kesejahteraan masyarakat tetapi juga mempengaruhi tahap pembangunan ekonomi dan sosial negara. Perbincangan dimulakan dengan situasi kadar jenayah di Malaysia untuk memberikan gambaran semasa dan memahami pola serta trend jenayah di kawasan bandar. Seterusnya, teori-teori penjenayahan dikupas untuk mengenal pasti punca dan faktor yang mendorong kejadian jenayah. Hubungan antara jenayah dan persekitaran juga dianalisis bagi mengenal pasti bagaimana elemen-elemen fizikal seperti reka bentuk bandar dan infrastruktur boleh mempengaruhi kadar jenayah. Akhir sekali, pendekatan pencegahan jenayah melalui perancangan dan reka bentuk persekitaran fizikal diketengahkan sebagai strategi utama untuk mewujudkan bandar yang lebih selamat. Bab ini bertujuan memberikan pemahaman yang menyeluruh tentang isu jenayah bandar dan pendekatan yang boleh diambil untuk meningkatkan keselamatan masyarakat.

Bab 4

Meningkatkan Keselamatan Bandar: Cabaran, Strategi dan Implikasi Masa Depan

4.1 Pengenalan

Bab ini membincangkan isu keselamatan bandar dengan memberi tumpuan pada cabaran yang dihadapi serta implikasi masa depan dalam mewujudkan bandar selamat. Perbincangan bermula dengan mengenal pasti cabaran utama yang mempengaruhi keberkesanan langkah-langkah keselamatan bandar termasuk aspek perancangan, pelaksanaan dan pengurusan bandar. Implikasi daripada cabaran ini turut dianalisis untuk memahami bagaimana perkara ini boleh mempengaruhi kehidupan penduduk bandar serta usaha pembangunan mampan. Seterusnya, bab ini mengemukakan strategi yang relevan dan praktikal untuk meningkatkan keselamatan bandar. Pendekatan strategik ini merangkumi pelbagai inisiatif yang melibatkan penggunaan teknologi, reka bentuk bandar dan penglibatan komuniti sebagai langkah holistik dalam menangani cabaran keselamatan.

4.2 Cabaran dan Implikasi Masa Depan Bandar Selamat

Pelaksanaan Program Bandar Selamat (PBS) di Malaysia berdepan dengan pelbagai cabaran yang unik dan berbeza mengikut Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di setiap negeri. Setiap negeri menghadapi kekangan

Bibliografi

- Al Zelinka, D. B. M. F. (1998) Creating Safer More Liveble Communities Through Planning and Design. Proceedings of the 1998 National Planning Conference, <http://design.asu.edu/apa/proceedings98/Zelinka/zelinka.html>.
- Ahmad Nazrin, A. A., Siti Noorbaizura, B., & Noor Azah, A. (2012). The effectiveness of safe city programme as a safety basis in the tourism industry: Case study in Putrajaya. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 42, 477–485.
- Anastasia, L.-S., & John, E. E. (2007). Crime Prevention and Active Living *American Journal of Health Promotion*, 21(4), 380-389.
- Arnstein, S. R. (1969). "A ladder of citizen participation." *Journal of the American Planning Association*, 35(4), 216-224.
- Bettencourt, L. M. A., Lobo, J., & Strumsky, D. (2010). Urban scaling and its deviations: Revealing the structure of wealth, innovation and crime across cities. *PloS one*, 5(11), e13541.
- Bovaird, T., & Löffler, E. (2003). "Understanding public management and governance." Open University Press.

Centre for Liveable Cities (CLC). (2022). Research: The Singapore Liveability Framework. Retrieved from <https://www.clc.gov.sg/research-publications/research>.

Cozens, P. (2015). "Crime as an Unintended Consequence: Planning for Healthy Cities and the Need to Move beyond Crime Prevention through Environmental Design (CPTED)." In *Contemporary Issues in Australian Urban and Regional Planning*, Chapter 12, edited by J. Brunner and J. Glasson, 230–50. Abingdon, UK: Routledge.

Coleman, J. S. (1990). "Foundations of social theory." Harvard University Press.

Chainey, S., & Ratcliffe, J. (2005). "GIS and Crime Mapping." John Wiley & Sons.

Diane Zahm, Sherry Carter & Zelinka, A. (1997). Safe Place Design. Conference Proceedings, <http://www.design.asu.edu/apa/proceedings97/zahm.html>.

DoekseN, H. (1997) Reducing Crime and Fear of Crime by Reclaiming New Zealand's Suburban Street. *Landscape and Urban Planning*, 39, 243-252.

Economist Intelligence Unit. (2021). Safe Cities Index. 2021. <https://impact.economist.com/projects/safe-cities/>

Economist Intelligence Unit (EIU). (2023). Safe Cities Index (SCI) 2021. Retrieved from <https://safecities.economist.com/>

Ekblom, P. (1995). Less Crime, by Design. *The ANNALS of The American Academy of Political and Social Science*, 539, 114-129.

European Commission. (2019). The Danish SSP system: Local collaboration between schools, social service,

and police. https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/radicalisation-awareness-network-ran/collection-inspiring-practices/ran-practices/danish-ssp-system-local-collaboration-between-schools-social-service-and-police_en.

Fajnzylber, P, Daniel Lederman, and N. L. (2012). The University of Chicago The Booth School of Business of the University of Chicago. The University of Chicago Law School Corporate Growth and Diversification.

Fowler, F. J., Jr., , & Mangione, T. W. (1986). A Three-Pronged Effort to Reduce Crime and Fear of Crime : The Hartford Experiment In D.P Rosenbaum (Ed.),Community crime prevention: Does it work? . Newbury Park, CA:Sage Publications, pp. 87-108.

Glasson. J & Cozens. P (2011). Making communities safer from crime: An undervalued element in impact assessment. Environmental Impact Assessment Review. 31 (2011) 25–35.

GTP. (2010). Global Transformation Program Annual Report 2010. Performance Management and Delivery Unit (PEMANDU). Retrieved from http://www.pemandu.gov.my/gtp/upload/GTP_AR2010_Eng.pdf

Jacobs, J. (1961). The Death and Life of Great American Cities. New York: Random House.

Jeffery, C. R. (1971). Crime Prevention Through Environmental Design. Beverly Hills, CA: Sage Publications.

John E.Eck & Weisburd, D. (1995) Crime Place in Crime Theory. Crime Control Institute, University of Maryland, College Park & Hebrew University.

Judith, D. F., Joel, C. E. & Rebecca, W. (1997) Solving Crime Problems in Residential Neighborhoods:

Transformasi

BANDAR SELAMAT

Kajian Literatur dan Strategi Pelaksanaan

Buku ini membawa pembaca dalam perjalanan menyeluruh untuk memahami konsep, dasar serta strategi dalam membentuk bandar yang selamat, harmoni dan bebas daripada ancaman jenayah. Terdapat empat bahagian utama yang menggali dengan mendalam setiap elemen penting dalam pembangunan bandar selamat.

Dasar, Polisi, dan Implementasi Bandar Selamat di Malaysia menelusuri kerangka dasar keselamatan bandar yang telah dibangunkan di Malaysia. Ia mengupas pelaksanaan Program Bandar Selamat dan keberkesanannya, serta menganalisis cabaran dalam melaksanakan dasar-dasar ini secara menyeluruh di seluruh negara. **Jenayah dan Keselamatan Bandar di Malaysia** pula memberi tumpuan kepada pola-pola jenayah yang sering berlaku di kawasan bandar, dengan penekanan pada kesan-kesan sosial dan ekonomi terhadap komuniti. Bahagian ini memberikan pandangan mendalam tentang isu-isu keselamatan yang memerlukan perhatian segera, serta cadangan-cadangan untuk mengurangkan kesan jenayah terhadap kehidupan masyarakat bandar. **Meningkatkan Keselamatan Bandar: Cabaran, Strategi, dan Implikasi Masa Depan** membincangkan dengan teliti cabaran semasa yang dihadapi dalam memperkenalkan dan melaksanakan inisiatif keselamatan bandar. Buku ini menawarkan strategi-strategi baru yang proaktif dan penilaian terhadap potensi impak sosial dan ekonomi dari perubahan-perubahan yang mungkin berlaku pada masa depan.

Buku ini adalah lebih daripada sekadar sumber rujukan; ia adalah panduan praktikal dan teori yang memberi wawasan penting kepada pembuat dasar, perancang bandar, pengkaji, serta individu yang berhasrat untuk memahami dengan lebih mendalam bagaimana kita boleh bersama-sama mewujudkan bandar yang lebih selamat untuk semua. Temui langkah-langkah penting yang perlu diambil untuk mencapai transformasi bandar yang lebih selamat dan mampan di Malaysia!

ISBN 978-629-490-177-3

PENERBIT
UTHM

